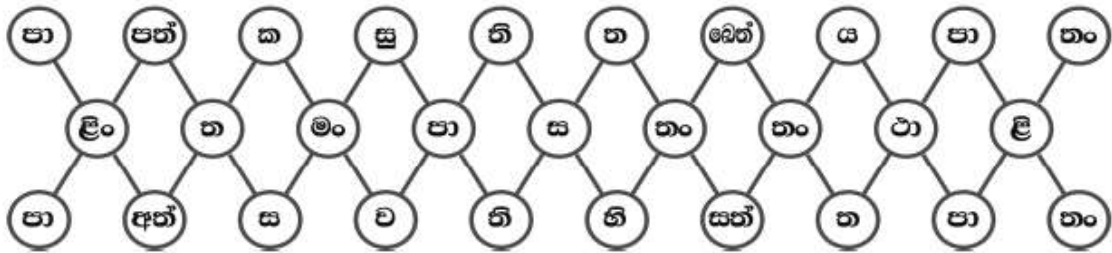
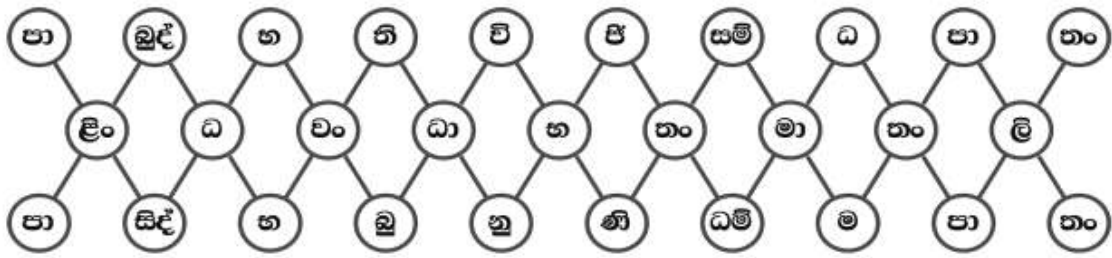

ගොමුත්තිකාබන්ධො

පාලිං මුද්ධභවං තිධා විහජ්තං සම්මා ධතං පාලිතං
 පාලිං සිද්ධභවං මුධානුභණ්තං ධම්මාමතං පාලි තං,
 පාලිං පත්තකමං සුපාති සතතං බේත්තං යථා පාලි තං
 පාලිං අත්තසමංච පාති සහිතං සත්තං තථා පාලි තං.

(සද්දුලචික්කිලිත)

අයමෙත්ථ පදන්වයො: පාලි මුද්ධභවං තිධා විහජ්තං සම්මා ධතං
 පාලිතං සිද්ධභවං පාලිං මුධානුභණ්තං පාලිං පත්තකමං තං
 ධම්මාමතං පාලිං සුපාති යථා පාලි තං බේත්තං. (යො) සහිතං පාලිං
 අත්තසමං ඵච පාති, තථා පාලි තං සත්තං (ච).

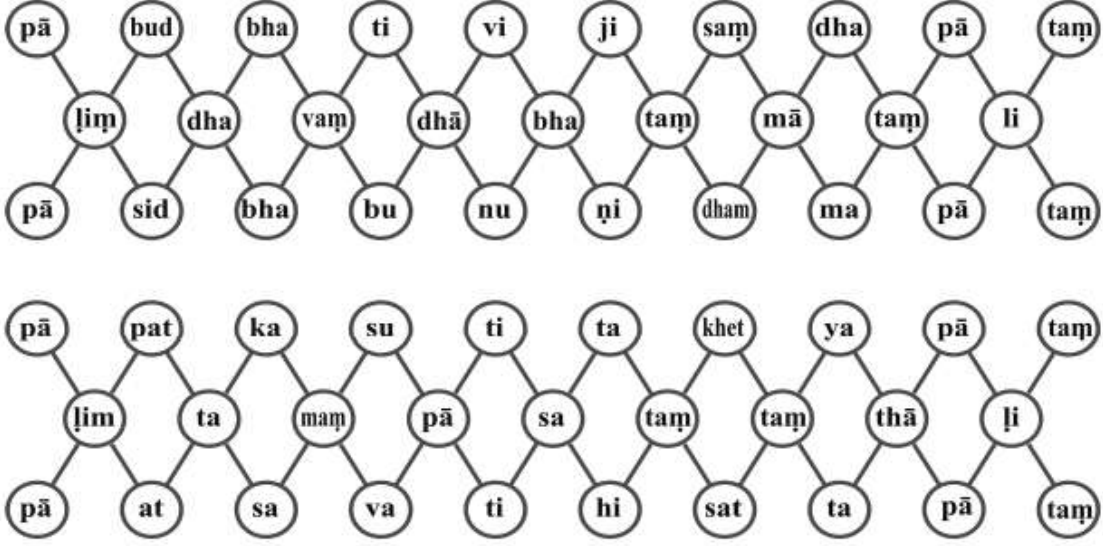
අයමෙත්ථ පදවණ්ණනා: පාලි'ති මාගධී භාසා, සුද්ධමාගධී'ති'පි
 කෙච්චි වදන්ති; මුද්ධභවන්'ති තථාගතප්පභවං, මුද්ධස්මා භවං
 සමුප්පන්නන්'ති අත්ථො; තිධා විහජ්තන්'ති
 විනයසුත්තන්තාහිධම්මනයෙන තිහි පාකාරෙහි විසෙසෙන භාජ්තං;
 සම්මා ධතන්'ති භාණකපරම්පරාය සම්මා ධාරණං ගතං; පාලිතන්'ති
 ගොපිතං රක්ඛිතං; සිද්ධභවං පාලින්'ති සිද්ධො භවො අභිචුද්ධි යාය
 සා සිද්ධභවා තං පාලිං තෙපිටකට්ඨකථාරීකානුච්චිකාපාලීහි චුද්ධිං

විරුල්හිං ගතං; බුධානුභණ්ණත්ති වතුසච්චබුජ්ඣකධනතො
 බුධසඛ්ඛාතෙහි පණ්ඩිතෙහි අනු අනු භණ්ණං භාසිතං සඛ්ඛිතං;
 පාළිං පත්තකමත්ති නිකායවග්ගසංයුත්තාදිනසෙන පත්තො
 පාළිසඛ්ඛාතො පත්තික්කමො යාය සා පත්තකමා තං; තං
 ධම්මාමනත්ති තථාවිධො පාළිධම්මො එව අමතං ධම්මාමතං, තං
 ධම්මාමනෙන සංයුත්තත්ති අත්ථො; පාළින්ති සට්ඨකට්ඨකථං
 තෙපිපකං බුද්ධවචනං; සුපාතීති සුට්ඨ පාති රක්ඛති; යථාති එත්ථ
 ඔපම්මත්ථවාචකො නිපාතො; පාළි තං ඛෙත්තත්ති
 කසිකම්මත්තභුමිභුතං යං තං ඛෙත්තං තස්සෙව ඛෙත්තස්ස පරි
 සමත්තතො පරික්ඛෙපවසෙන කාරිතා ආළි - යථා තාදිසා පාළි
 තදත්තොගධං සකලමෙව ඛෙත්තං පාති තථා පාළිසඛ්ඛාතො
 මාගධකවොහාරො පාළිසඛ්ඛාතං ජිනවචනං
 අත්ථවණ්ණනාසහිතමෙව පාති ගොපෙති රක්ඛතීති අත්ථො.
 සහිතං පාළින්ති [යො හි පුරිසපුග්ගලො] තෙපිපකං බුද්ධවචනං
 අථවා සම්මා සට්ඨිතං පුබ්බාපරාවිරුද්ධං සත්ථුසාසනං; අත්තසමත්ති
 අත්තානං සමං අත්තතො පාණසමං කත්ථාති අත්ථො; එවාති
 අවධාරණත්ථෙ නිපාතො; පාතීති රක්ඛති; තථාති තෙනෙව
 පකාරෙන; පාළිති වුත්තප්පකාරං බුද්ධවචනං; තං සත්තත්ති
 තාදිසං සත්ථුසාසනකාරකං සද්ධම්මගොපකං පුරිසපුග්ගලම්පි ව -
 යො හි අත්තතො පාණසමං කත්ථා තක්කරො හුත්ථා සත්ථුසාසනං
 රක්ඛති ධම්මං වරති, තදනුරූපතො තෙන රක්ඛිතං තථාගතවචනං
 තමෙව පුග්ගලම්පි ව රක්ඛතීති අත්ථො.

දිබ්බමාලා මහග්ඝා තා - සත්ථුපුජත්ථකාරිතා,
 පස්සතා'පි ව දීනත්තා - වනධාරකසන්නිභා,
 අයං ගොමුත්තිකාකාර - වණ්ණරාසී කතා මයා'ති. (පථ්‍යාවත්ත)

කලාභිනිබ්බවිජ්ජාලයෙ පාළිසොගතංසෙ ආධුනික-
 කථිකාවරියපදප්පත්තෙන 'මානාපිටිය'-ගාමසෙන වජ්ජබුද්ධි-
 හික්ඛනා විරචිතා'යං සට්ඨිකා ගොමුත්තිකාඛන්ධගාථා.

Gomuttikābandho

**pāḷiṃ buddhabhavaṃ tidhā vibhajitaṃ sammā dhatam
pālitaṃ**

**pāḷiṃ siddhabhavaṃ budhānubhaṇitaṃ dhammāmatam
pāli tam,**

**pāḷiṃ pattakamaṃ supāti satatam khetam yathā pāli tam
pāḷiṃ attasamaṃ‘va pāti sahitaṃ sattaṃ tathā pāli tam.**

(Saddūlavikkīḷita)

ayam ettha padanvayo: pāli buddhabhavaṃ tidhā vibhajitaṃ
sammā dhatam pālitaṃ siddhabhavaṃ pāḷiṃ budhānubhaṇitaṃ
pāḷiṃ pattakamaṃ tam dhammāmatam pāḷiṃ supāti yathā pāli
tam khetam (yo) sahitaṃ pāḷiṃ attasamaṃ eva pāti, tathā pāli
tam sattaṃ (ca).

ayam ettha padavaṇṇanā: pālī’ti Māgadhī bhāsā,
Suddhamāgadhī’ti‘pi keci vadanti; buddhabhavan’ti

tathāgatappabhavaṃ, Buddhasmā bhavaṃ samuppannaṃ'ti attho; tidhā vibhajitaṃ'ti vinayasuttantābhidhammanayena tīhi pakārehi visesena bhājitaṃ; sammā dhatanaṃ'ti bhāṇakaparamparāya sammā dhāraṇaṃ gataṃ; pālitaṃ'ti tāy eva paramparāya gopitaṃ rakkhitaṃ; siddhabhavaṃ pālinaṃ'ti siddho bhavo abhivuddhi yāya sā siddhabhavā taṃ pālinaṃ tepitakattakathātikānuṭikāpālīhi vuddhiṃ virūḷhiṃ gataṃ; budhānubhaṇitaṃ'ti catusaccabujjhanato budhasaṅkhātehi paṇḍitehi anu anu bhaṇitaṃ bhāsitaṃ saṅgītaṃ; pālinaṃ pattakamaṃ'ti nikāyavaggasaṃyuttādinayena patto pālisaṅkhāto pantikkamo yāya sā pattakamā taṃ; taṃ dhammāmatanaṃ'ti tathāvidho pāliddhammo eva amatanaṃ dhammāmatanaṃ, taṃ dhammāmatena saṃyuttaṃ'ti attho; pālinaṃ'ti saṭikattakathaṃ tepitakamaṃ buddhavacanaṃ; supātī'ti suṭṭhu pāti rakkhati; yathā'ti ettha opammaṭṭhavācako nipāto; pālinaṃ taṃ khettaṃ'ti kasikkamantabhūmibhūtaṃ yam taṃ khettaṃ tass'eva khettaṃ pari samantato parikkhepavasena kāritā āli – yathā tādisā pāli tad antogadhaṃ sakalam eva khettaṃ pāti tathā pālisaṅkhāto māgadhakavohāro atthavaṇṇanāsahitaṃ eva pālisaṅkhātaṃ jīnavacanaṃ pāti gopeti rakkhati'ti attho. sahitaṃ pālinaṃ'ti [yo hi purisapuggalo] tepitakamaṃ buddhavacanaṃ atha vā sammā ghaṭitaṃ pubbāparāvīruddhaṃ satthusāsaṇaṃ; attasamaṃ'ti attānaṃ samaṃ attano paṇasaṃ katvā'ti attho; evā'ti avadhāraṇatthe nipāto; pāti'ti rakkhati; tathā'ti ten eva pakārena; pālī'ti vuttappakāraṃ buddhavacanaṃ; taṃ sattaṃ'ti tādisaṃ

satthusāsanakāraṃ saddhammagopakaṃ purisapuggalam‘pi
ca – yo hi attano pāṇasamaṃ katvā takkaro hutvā
satthusāsaṇaṃ rakkhati dhammaṃ carati tad anurūpato tena
rakkhitaṃ tathāgatavacanaṃ tam eva puggalam‘pi ca
rakkhati’ti attho.

dibbamālā mahagghā tā – satthupūjatthakāritā,
passatā‘pi ca dīnattā – vanakhāraṇasannibhā,
ayaṃ gomuttikākāra – vaṇṇarāsī katā mayā’ti. (Pathyāvatta)

Kalyāṇīnikhilavijjālaye Pālisogataṃse ādhunika-
kathikācariyapadappattena ‘**Mānāpīṭiya**’-gāmajena
Vajirabuddhi-bhikkhunā viracitā’yam saṭṭikā
Gomuttikābandhagāthā.